N:o 6
14. II. 1931.

HERÄÄ SUOMI!

Sanoista tekoihin!

Aktivisti

»Historia tois-
tuu aina.»

Suomen Valkoinen Kenraali

Irtonumero 3 mk.

Aktivistin tilauksia

vastaanottaa Nokialla

HERRA TOIVO RÄTY
os.: Nokia, Kumitehdas.

Lehteämme koskevissa asioissa pyydetään kääntymään hänen puoleensa.

Ratkaisun hetkenä!

Ensi maanantaina on suuren ratkaisun päivä. Silloin valitaan kansallemme päämies kuudeksi vuodeksi. Millainen ratkaisu on, siitä riippuu, koituuko se kansallemme onneksi vaiko onnettomuudeksi, siitä riippuu onko vai eikö maamme rauhallinen kehitys jatkuva siihen isänmaalliseen suuntaan kuin viimeksi kuluneen vuoden aikana, vai onko tapahtuva pysähdys ja maankavaltajain edustaman suunnan voimistuminen, säilytetäänkö vaiko tyhjäksitehdään isänmaallisen kansanliikkeen saavutukset isänmaan sisäisen ja ulkonaisen vapauden turvaamiseksi.

Kun maamme kerran on kansanvaltainen maa, niin tuntuu luonnolliselta, että kansanvallan periaatteita noudatetaan myöskin presidenttiä maalle valittaessa, eli toisin sanoen, valitaan presidentiksi se henkilö, jota kansa on ilmoittanut tälle paikalle haluavansa. Kuten muistetaan, toimitettiin valitsijamiesvaalit henkilönäkökohtia silmälläpitäen ja ääniä saivat Svinhufvud 180,135, Kallio 167,532 ja Ståhlberg 155,209. Näinollen on Svinhufvudilla eittämätön ylivoima. Siis kansanvaltaisuuden periaatteita loukkaamatta asialla ei ole muuta ratkaisua kuin se, että presidentiksi valitaan P. E. Svinhufvud.

Ståhlbergin valitseminen olisi vastoin kansan suuren enemmistön tahtoa, niinkuin valitsijamiesvaalin tuloksista selviää. — Olemme sitäpaitsi kuulleet, että Ståhlbergin asuntoa jo nyt, vaikka hän on vasta presidenttiehdokas, on vartioinut kuusi poliisia poliisikoirineen, mitä vartiota on nyttemmin lisätty, kun hän ei muuten uskalla olla edes asunnossaan, jossa hänen rauhaansa ei kukaan yritäkään häiritä. Hänen pelkonsa johtuukin vain pahasta omastatunnosta, sillä itse hän sydämessään tietää, kuinka paljon hän on tuottanut vahinkoa tälle kansalle ja siis pelkää seurauksia. Kyllähän kansanliikkeen johtomiehiäkin on uhattu, mutta he eivät ole ajatelleetkaan vaatia poliisivartiota suojakseen, sillä he ovat tienneet seisovansa oikean asian puolella, jonka edestä kannattaa kaatuakin, jos tarvitaan. Tätä tietoisuutta ei ole Ståhlbergilla. Mielestämme on täysin luonnotonta, että sellainen henkilö, joka pelkää väkivallantekoja oman kansansa taholta, valittaisiin kansan ensimmäiseksi mieheksi. Se kävisi ennenpitkää ikäväksi sekä Ståhlbergille itselleen, että hänen harvoille kannattajilleen ja kuinka suuri poliisivartio tässä tapauksessa olisikaan tarpeen hänen suojelemisekseen. Jos presidentiksi valitaan henkilö, jota ei kansa halua ja sitten pidetään vallassa poliisivartion avulla, niin se ei ainakaan ole kansanvaltaista menettelyä. Suomen kansaa ei enää hallita poliisivoimin, se hallitsee itse itseään. Ja kansa odottaa, että sen vaaleissa lausuma vakava toivomus: S v i n h u f v u d p r e s i d e n t i k s i toteutuu. Muuten ollaan samassa umpikujassa kuin syksyllä 1919 ja keväällä 1930, jolloin kansan rauhallisia toivomuksia kommunismin kukistamiseksi vallanpitäjät eivät ottaneet huomioon, ja jolloin näin ollen oli pakko siirtyä sanoista tekoihin.

In memoriam.

ERKKI VAROMA.

Suurelle yleisölle on sinun nimesi tuttu vain Ståhlbergin kyyditysjutun tohinan yhteydessä. Siitä sinua toiset moittivat, toiset kiittävät, ja vain pienempi toveripiiri tuntee ja tietää mitä ja mikä sinä muuten olit.

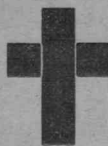
Mutta se toveripiiri osaakin kunnioittaa muistoasi, sillä se on jo vuosia nähnyt sinut aina alttiina ja aina valmiina suorittamassa sen, mitä tehtäväksesi oli annettu, sen mitä velvollisuuksiisi kuului ja senkin, mikä ei kuulunut, mutta minkä voit tehdä. Se toveripiiri tietää, että sinä et säästellyt vaivojasi etkä tuntenut esteitä milloinkaan, kun kyseessä oli työ isänmaan hyväksi tai oma valmennus isänmaan palvelukseen kelvolliseksi.

Koko nuorukaisen innon hehkulla ja nuoren sydämesi lämmöllä olit mukana ja selvänä ja kirkkaana oli sinulla edessäsi päämäärä: kasvaa ja kehittyä isänmaan kelvolliseksi kansalaiseksi. Et sinä hakenut kiitosta etkä kunniaa, mutta huolimatta nuoruudestasi ja vaatimattomuudestasi, ehdit jo saada enemmän ja arvokkaampia tunnusmerkkejä asetakkisi rintaan — molemmin puolin — kun moni tulee milloinkaan saamaan.

Olit hyvä toveri. Olit luotettava ystävä. Kiitos sinulle.

Lapualla 7. 2. 31.

Artturi Vuorimaa.

Sulo-Veikko Pekkola

T.k. 9 päivänä sammui kirjailija, jääk. kapteeni Sulo-Weikko Pekkolan vaiherikas elämä; yksi aktivistien eturivin taistelijoita löysi vapautensa.

Sulo-Weikon kynän piirrot ja koko hänen elämänsä rata säilyvät niiden mielissä, jotka kulkevat sitä samaa tietä, kuin hänkin. Taistelutoverit seisovat vartijoina sen lipun ympärillä, jonka juurelle Sulo-Weikko kaatui.

Kunnia kunnian miehelle.

Laukauksia.

EUGEN SCHAUMAN

Kaksi todellista aktivistia

Ylioppilas H. H. SIVEN

Kesäkuussa 1904 herättivät Eugen Schauman'in ampumat revolverin laukaukset Suomen kansan. Ne olivat merkkilaukauksia, joita seurasi vuosien kuluttua uusia ja useampia.

Tammikuussa 1921, siis 10 vuotta sitten, kajahti Karjalassa jälleen laukaus, Karjalan sankarin, Tartonrauhan uhrin aseesta.

Näinä päivinä on meillä syytä muistaa näitä kahta todellista aktivistia, sillä jälleen tarvitaan samanlaisia uhrautuvia miehiä.

Kunnia kunnian miehille!

Epäilisitkö?

Pois henki epäilyksen maasta nyt,
kun saasta yli maan on vierinyt,
ja sokaissut on monet heikot sielut,
nuo riettaat veripunarievut.
Ei väistyä nyt oikeasta saa,
kun kansan yhteen kutsuu isänmaa!

Tie oikeaan nyt olkoon kaikkien,
joill' maa on kallis, armas isien.
Ei epäilyyn nyt ole aikaa kellään,
kun punaruttoon kaikki vietellään,
kun horjuu periaatteet, usko oikeaan
ja monen silmät vaappuu vasempaan.

Nyt kärsii Suomi, taattojesi maa!
Se kutsuu, huutaa vapauttajaa!
On vääryys liian kauan kukoistanut
ja idän saasta maassa rehoittanut.
Se voimalla on kitkettävä pois,
ett' Suomi taasen vapaa, vahva ois'!

Ylös nyt nouse mies ja nuorukainen
yks' aatos pyhä määränpäänä vainen!
kaikk' yhden, yksi kaikkein tähden,
on velvoitusna isänmaahan nähden!
Pois ryssän orjat, orjain kaitsijat!
Sen vaatii haudoistansa sankar'-vainajat!

Tien-haarassa.

Ratkaisun hetki on kynnyksellä. Suomi-neito on tienhaarassa. Vasemmalla houkuttelee vahvasti, kuten tähänkin asti, uljas siltasaarelaisten kavaljeerien joukko. Siellä annetaan suudelmia kuten keväällä 1917. Mutta ne suudelmat ovat nytkin Juudaan suudelmia.

Vasemmistokavaljeereilla on oivallinen puhemies, joka rauhan ja rakkauden nimessä yrittää huiputtaa kosittelevaa neitosta. Tämä rauhantekijä, joka jo kerran yritti hankkia ikuisen autuuden tarttolaiselle rauhalle, pauhaa nyt helsinginsanomalaiseen ja tutunomaiseen tyyliin oikeana tulenkantaja-politiikkona. Turun Sanomat kirjoittaa, että "Vihtori Kosola kuvittelee olevansa valkoinen Suomi" ja jatkaa: "Ei myöskään se liike, jonka johtajaksi herra Kosolaa sanotaan, ole valkoinen Suomi. Muistettava on lisäksi, että valkoisen yhtä hyvin kuin punaisenkin Suomen yläpuolella on suurempi kokonaisuus: Suomi, Suomen kansa".

Me suomme Turun Sanomille kernaasti anteeksi sen värisokeuden. Me sanomme: Valkoinen ja punainen eivät sovi yhteen. Se Suomi, jossa tämä värisekotus on, ei ole mikään suomalainen kokonaisuus. Nyt on tultu siihen, että täyspunaisuutta, jota tähän asti on virallisesti edustanut kommunismi, edustaa nyt virallisesti siltasaarelainen punaisuus, joka vastikään tätä edustustehtävää varten sai valtiovallan suosiollisena lahjana tyyssijakseen kommunisteilta tyhjäksi jääneen Helsingin työväentalon. Sitä suuntaa, jota tannerilaiset tähän asti ovat sanoneet edustavansa, edustavat nyt vuorostaan ståhlbergilaiset. Jos tannerilaisille käy niinkuin on käynyt virallisille kommunismille, siirtyvät ståhlbergilaiset vuorostaan heidän paikalleen. Virtaus vasemmalle on selvä: vaaleanpunaisista täyspunaisiksi! Punainen kuin punainen — me emme näe siinä asiallisesti eroa.

T.k. 16 p:nä nähdään, miten tuon puhemiehen on onnistunut suostuttaa Suomi-neito. Vielä ei ole myöhäistä perääntyä, vaikka kosijan lupaukset ovatkin houkuttelevia. Pidä tahtisi, Suomi-neito!

Turun Sanomat kirjoittaa: "Valkoinen Suomi ei ole antanut Kosolalle mitään valtakirjaa esiintyä nimissään." Me vastaamme: Valkoinen Suomi on sen antanut. Vaaleanpunaisilta ei ole kysytty eikä kysytäkään. Ei kysytty v. 1918 eikä kysytä nytkään. Suomen kansaa edustaa ainoastaan Valkoinen Suomi!

Activus.

Inon linnoituksen tunnettu kohtalo.

Kun lukee Suomen Kuvalehden no:ssa 5 olevan kirjoituksen: "Kun Inon toinen laukaus hajoitti Kronstadtin esikunnan" ja silmäilee sen yhteydesä olevat selvät kuvat, tuntee poliittisesta elämästä syrjässä olevakin isänmaan ystävä väkisinkin verensä kysyvän: Kenenkä on syy? Niin, kenenkä on syy, että tästä jättiläismäisestä linnoituksesta, joka aikoinaan oli Euroopan vahvimpia ja ajanmukaisimpia, on tullut maan tasalla oleva romuläjä idän ruttopesää vastaan? Tämän tietänee sanomattakin jokainen tämän kansan jäsen. Mutta erikoisesti toivotaan nyt tämän muistavan niiden valittujen miesten, jotka t.k. 16 p:nä kokoontuvat valtakuntamme pääkaupunkiin ratkaisemaan kalliin isänmaamme tulevaa kohtaloa.

Aktivistin lukija.

S.K.P. — O.T.K.

Kommunismia kukistettaessa ei suinkaan ole unohdettava taloudellista kommunismia. Onhan vielä nytkin maassamme taloudellisellakin alalla kommunisteilla sanansa sanottavana. Ei suinkaan ole harhaan sanottu, jos väitämme, että O.T.K. on se liikelaitos, jonka liepeillä liike-elämän kommunismi on löytänyt tyyssijansa. Aktivisti on jo yli puolen vuoden ajan silloin tällöin tehnyt paljastuksia O.T.K:n jäsenosuuskauppojen kommunistisesta toiminnasta ja onpa viranomaisille annettu selviä tosiasioihin perustuvia tietojakin niistä. Joku kuukausi sitten viranomaiset viittauksestamme pidättivät Vaasan työväen osuusliikkeen johtajan Juho Lähdesniemen, ent. Suomen Valtion tilintarkastajan, ja saikin hän sitten tuomionsa valtiopetoksellisen toimintansa johdosta.

Vuonna 1928 joutui useita O.T.K:n johtohenkilöitä pidätetyksi, m.m. kommunisti Kaarlo Selin Vaasasta. Hän, joka kuului O.T.K:n hallituselimiin, selosti kuulusteluissa, että noin 60 % O.T.K:n hallintoneuvoston jäsenistä on moskovalaisia. Solutustoimintaa on hoitanut erikoinen vasemmisto-osuustoiminnan keskuskomitea, joka joku vuosi aikaisemmin salaisessa kokouksessa Viipurissa perustettiin. Tämän keskuskomitean tarkoituksena Selin selosti olevan osuuskauppaliikkeen valtaamisen kommunistien käsiin, sekä että työ oli jo tuottanutkin tuloksia.

Ylimpänä määrääjänä tässä keskuskomiteassa on S.K.P:n (Suomen Kommunistisen Puolueen) byroo.

Meillä ei ole tietoa siitä, miten pitkälle kommunistit ovat päässeet yrityksissään O.T.K:n lopullisessa valtaamisessa, mutta O.T.K. kait itse sen tietänee parhaiten. Jos O.T.K. on rehellinen, niin se julkaisee hallussaan olevat tiedot näistä asioista ja samalla ilmoittaa jäsenilleen, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kommunismin hävittämiseksi liikelaitoksistaan. Mutta O.T.K., me tiedämme, ei tee sitä. Jos se tekisi sen, olisi sen samalla tehtävä suuri puhdistus, niin suuri, että puolet sen henkilökunnasta joutuisi lähtemään. Nyt näyttää tämä puhdistustyö olevan ek:n hallussa, joka on kyllä, joskin säästellen, pistellyt "osuustoimintamiehiä" Tammisaareen.

Kommunistinen osuustoiminta on heittänyt mustan tahran maamme liike-elämässä osuustoiminta-aatteeseen. Viime päivinä on ollut kyllä havaittavissa L.L:n ansiosta herätystä tässäkin asiassa, ja vasemmisto-osuuskauppamiesten kassat lienevät pienentyneet, mutta aktiivista toimintaa kaivataan edelleen.

Kommunismi on liike-elämästä hävitettävä!

K. E.

Helsinki ei ole koko Suomi.

Niinpaljon kuin Helsinkiin maan pääkaupunkina on koottu viisautta, voimaa ja valtaa on se kuitenkin pienoiskuva koko maasta virheineen ja puutteellisuuksineen. Erikoisesti jälkimmäiset esiintyvät täällä suurennettuina ja räikeämmässä valaistuksessa kuin muualla. Sillä ei ole sanottu, etteikö tämä maamme ainoa suurkaupunki voisi kätkeä hyveitä, mielenjaloutta, urheutta ja uskollisuutta samassa suhteessa kuin joku muukin paikkakunta maassamme, mutta täällä ovat alasrepivät voimat myöskin suhteellista voimakkaammat ja varustetut terävämmillä aseilla kuin missään muualla. Jokainen joka on ollut Helsingissä isänmaallisia pyrkimyksiä ajavissa yrityksissä mukana, on tullut kokemaan, että jokaista edustavaa paikkaa, jokaista vaikutuksellista asemaa vaanivat poliittiset hiipijät, jotka tekevät työtä milloin minkin laskuun. Voittaessaan kiipeävät ne röyhkeästi esille ja hävitessään ovat valmiit myllertämään maat ja taivaat ylösalasin, vieläpä juoksuttavat tietoonsa saamansa "salaisuudet" kysymyksessä olevan asian pahimmalle vastustajalle.

Kuvaavana siitä mitenkä muu maa tekee työn ja helsinkiläinen järjestelee suuria periaatteellisia kysymyksiä oli m.m. Suomen lipun värien ja muodon ratkaisu. Heti kun Helsinki oli vallattu, alkoi täällä lippuriita, ennenkuin vapaustaistelu oli vielä koko maassa loppuunsuoritettukaan. Siitä kiisteltiin lehdissä, siitä kiisteltiin kaduilla ja kujilla. Lippuehdotuksia liehui ilmassa. Kun valkoinen armeija marssi pääkaupunkiin toukokuun 16 p:nä oli täällä lippukiista korkeimmillaan. Tämän kirjoittaja tuli silloin kysyneeksi eräältä ilmajokelaiselta talon isännältä, joka oli läpikäynyt vapaussodan kaikki kuumimmat taistelut, että mitä valkoisen armeijan miehet ajattelivat lippukysymyksestä ja hänen vastauksensa oli todellisen rintamamiehen vastaus: "me olemme taistelleet, emme ole kuluttaneet aikaamme tuollaisiin kysymyksiin." Siinä on juuri muun Suomen ja Helsingin välinen ero korkein piirtein esiintuotuna. Kaikki, mikä muualla on toimintaa, työtä ja tehoa, muuttuu täällä politiikaksi, miitingeiksi ja neuvostomeiningiksi. Jokainen luulee olevansa asiantuntija, jokainen luulee olevansa vaikutusvaltainen henkilö, jokainen uskoo itse olevansa juuri "s e m i e s".

Perustakaa Helsinkiin mikä hyvänsä kansallinen tai puolueettoman isänmaallisuuden nimessä toimiva yhdistys tai järjestö, jolla on pakko toiminnastaan mainita julkisuudessa, niin ei kestä kuukauttakaan ennenkuin se on yhdeksän puoluejärjestön ja määrättyjen "vasikkain" soluttama, ja sen asiat revitään julkisuudessa koko maailman katseltavaksi jollei muuten, niin järjestön solutettujen johtokunnan jäsenten välisissä keskinäisissä riidoissa sanomalehtien yleisön osastossa. Minkälaista toimintaa voisi tällaisissa olosuhteissa odottaa. Vaikka maaseudulta tulisi kuinka voimakas aate suolaamaan helsinkiläistä latteata poliittista mieltä, niin juuri poliittisten yhdistysten ja juorukokousten laimentamana tämä suola muuttuu tavalliseksi virvokkeeksi, joka huuhdotaan kokouksen jälki-istunnossa maljapuheiden kanssa alas ja seuraavana päivänä asialle hymähdetään, että tulihan sitä taasen eilen puhuttua ja että kyllähän asia niinkin hyvä on, mutta kyllä me sitä täällä paremmin tiedetään mitenkä asioita hoidetaan. Minä tunnen sen ja sen suuruuden ja sen kanta asiassa on etukäteen sellainen ja sellainen, sillä hän on intresseerattu siinä ja siinä yrityksessä ja hänen aikomuksensa on päästä siihen ja siihen asemaan, jotta voisi sen ja sen yrityksen saada paremmille jaloille ja minä luulen, että minun on pidettävä hänen puoltaan, sillä silloin minulle aukenevat ne ja ne mahdollisuudet. Mutta aate on kyllä hyvä ja kannatettava ja niinkuin eilen puheessani sanoin, niin kyllä minä kannatankin asiaa, mutta kaikki täytyy käydä niin, ettei minun nimeäni vedetä mukaan eikä minun asiaani vahingoiteta. Te tiedätte, että minä työskentelen hiljaisuudessa asianne hyväksi, ja voin vaikuttaa siinä ja siinä piirissä ja siihen virastoon minulla on suhteita. Puhuessaan päällikkönsä tai läheisen ystävänsä kanssa, joka tiettävästi ei ole asian kannalla, hän sanoo: "siellä taas puhua vohkittiin isänmaallista palturia oikein eri käskystä, sitä oli oikein mukava noin sivusta kuunnella ja hymyillä niiden meiningeille. Se sanoi niin ja niin ja se niin ja jos niin tehtäisi, niin mikä tästä tulisi, etkös sinäkin ole sitä mieltä j.n.e. Ne on taas niitä maatiaisten keksintöjä j.n.e."

Helsinkiläinen vihaa ja haukkuu eduskuntaa kuin harjantekijä, mutta mielellään hän on jonkun "tiettävästi vaikutusvaltaisen kansanedustajan" hyvä tuttava ja hänen suurin nautintonsa on istua eduskunnan kahvilassa "tekemässä politiikkaa" vaikutusvaltaisen tuttavansa "herra kansanedustajan" seurassa, kiroillen sydämessään sitä, että Helsinki on niin suuri kaupunki, ettei hän huolimatta tunnetusta nimestään ja vaikutusvallastaan ole päässyt edustajan kadehdittuun asemaan tekemään huvimatkoja vuosipiletillä valtion rautateillä. Mitäs niistä edustajapalkoista, mutta ne matkat ja edustukset ja se rinnan röyhistys, mitä niillä matkoilla voisi ylläpitää ja olisihan se jotakin liiketuttavapiirissä tai virastossa ottaa salkun kainaloonsa ja sanoa menevänsä sen ja sen valiokunnan istuntoon ja mitä sitten kotona — On se kumma, että tuokin taulapää sieltä maalta on päässyt tänne, mutta sitten onkin se edustajatyö sen mukaista. Toista se olisi, jos minä uhraisin kykyni, taitoni ja koetellun kansalaiskuntoni isänmaan alttarille.

Ehkä lukijoista ovat nämä helsinkiläisen "ei tavallisen miehen" yksin ja kaksinpuhelut liioteltuja, niitä ne eivät kuitenkaan ole, vaan yksinkertainen läpileikkaus "helsinkiläisen miehen" sielun elämästä. Ne ovat vain piirretyt opiksi ja ojennukseksi maakunnasta Helsinkiin tuleville, etteivät uskoisi sitä, mitä helsinkiläinen ystävä teille korvaanne kuiskaa, ja seuloisivat sen poliittisen opetuksen, mikä pääkaupungin sanan kautta ylitse maan vuodatetaan, sillä kuka takaa, minkä alle koira on haudattuna.

URALI.

Vasemmistolehdissä on koko Aktivistin ilmestymisaikana ollut kerrankin tarpeeksi kirjoitusaiheita. Kaikki, mikä vähänkin poikkeaa tavallisella puoluepolitiikan umpiviivalta, herättää tietysti puoluekahleissa olevien marionetti-ihmisten aivoissa suurta hämminkiä. Aktivisti on ollut se lehti, joka — olematta edes mikään Lapuan virallinen äänenkannattaja — on uskaltanut sanoa asiat puhki ja sanonut näinollen paljon sellaista, mitä tyhmeliinit eivät saa aivokoppaansa mahtumaan.

Eräs sellainen, ei tosin mikään uusi ajatus, joka on löytänyt lämpimän vastaanoton lehtemme palstoilla, on kysymys Suur-Suomesta. Tosin emme ole katsoneet ajankohtaa sopivaksi ruveta mitenkään perinpohjin tätä tärkeätä asiaa vielä käsittelemään, koska muita pienempiä kysymyksiä on ensin ratkaisuaan odottamassa, mutta olemme kuitenkin julkaisseet, ja vastakin julkaisemme, viitteitä tämänkin asian vireilläpitämiseksi.

Me uskomme, että Lapuanliike, joka täyttää myös tärkeätä eurooppalaista tehtäväänsä siinä ketjussa, jonka muodostavat kaikki kansalliset kommunisminvastaiset liikehtimiset, on omalla kansallisella pohjallaan lähimpien voittojensa jälkeen antava voimakkaan sysäyksen suomenheimoiselle herätystyölle. Me uskomme, niinkuin suomenheimoisesti valveutuneet kansalaiset Eestissäkin, että kerran on se päivä tuleva, jolloin hajalle lyöty Suomen heimo on yhtenä muodostava tärkeän valtakunnallisen tekijän. Me perustamme tämän, pikkupoliitikoista lapselliselta tuntuvan, käsityskantamme siihen uskoon, että Suomen heimolla on edessään suuri elämäntehtävä muitten kansojen rinnalla, ja tämän tehtävän täyttämiseksi me tarvitsemme tulevaisuuden. Minkälaisen tulevaisuuden? Suuren tulevaisuuden, joka on suuri myös ulkonaisesti, suuri sikäli, että tulevan Suur-Suomen rajojen sisälle mahtuvat ei vain Karjala, vaan monet muutkin heimomme, jotka nyt rippeinä Venäjän lahoutuvassa kansanmeressä uivat. Meillä oli jo kerran tilaisuus ottaa Suomi-ruumiimme jäseneksi Karjala, joka meille ja meihin ilman muuta kuuluu. Mutta paljon puhuttu Tarton häpeärauha esti tämän, kiitos "suuren valtiomiehemme" K. J. St:n. Tämä ei estä meitä kuitenkaan uskomasta, että peli olisi vielä menetetty. Vain raukat tyytyvät pienuuteensa. Koittaa aika, jolloin tannerilaisten ja ståhlbergilaisten jälkeläispojatkin saavat palvella asevelvollisuuttaan rajavartiostossa, joka on paljon lähempänä Uralia, kuin nykyinen.

Tässä lehdessä on eräs kirjoittaja viitannut Suomen kansan suureen tulevaisuuteen, jolloin itärajanamme mahdollisesti ovat Uralin vuoret. "Arbetarbladetin" reseptin mukaan on vasemmistolehdissä lähtenyt kiertämään ivallinen "sääli" — kirjoitus tällaista ajatusta vastaan. Kirjoituksessa sanotaan lopuksi: "Nämä vaaralliset hullut käyvät vielä vapaina. He eivät istu hullujenhuoneissa eivätkä vankiloissa. He ovat päinvastoin juuri niitä, jotka ovat johtaneet Suomen kansan kohtaloita näinä surullisina aikoina".

Tämä kirjoitustapa on hyvin ymmärrettävää. Kaikiltahan ei voi täyttä vaatia. Raukoilla internationalisteilla ei ole koskaan ollut eikä ole sen enempää todellisuustajua kuin rohkeata mielikuvitustakaan — jälkimäistä kyllä silloin, kun leninismi on huumannut heidät ooppiumillaan ja valjastanut heidät juutalaisuuden vankkurien eteen. Silloin he kyllä ovat tehneet "urotyön" hyökäten niiden kimppuun, jotka uskaltavat unelmoida isänmaansa tulevaisuudesta ja sen eteen myöskin uhrautua.

Me pyydämme "Arbetarbladetia" ja sen hengenheimolaisia todistamaan meille heti ensi numeroissaan, miksi Suomen rajan siirtäminen idässä, sanokaamme esim. Ural-vuoriin ei olisi sekä hyväksyttävä päämäärä että tulevaisuudessa mahdollinen saavutus. Suora kysymys vaatii suoran vastauksen. Me kyllä sitten jatkamme puolestamme omaa todisteluamme. Tämä lyhyt kysymys riittäköön tällä kertaa.

Me emme ainakaan vielä ole vankilassa emmekä hullujenhuoneessa, joten meille sopii lähettää vastaus. Jos edelliseen joudumme teidän suosiollisella avustuksellanne, niin olkaa varmat siitä, että uusia vastaajia on aina varastossa. Te kyllä olettekin saaneet jo eräitä meistä kalterien taakse — toistaiseksi — mutta kaikkia Suur-Suomeen uskojia ette sinne saa, vaikka lähettäisitte Moskovan avulla minkälaisen puna-armeijan tahansa.

Siis, herrat siltasaarelaiset, käsi sydämelle — jos teillä sydäntä on — ja vastatkaa: miksi?

V. V. V.

Aktivistin painokanne N:o 3.

Ståhlbergin kunnia nyt 800 mk.

T.k. 9 päivänä Kokkolan raastuvanoikeus antoi Aktivistille kolmannen tuomion. Lehden päätoimittaja Vihtori Kosola tuomittiin 40 päiväsakkoon à 20 mk. ja lehden numero 14 menetetyksi.

Ståhlbergin kunnia tuli laillisesti rahalla paikattua, mutta se gloria, jota rahalla hankitaan ei ole kauan pysyvää.

Meillä on tilaisuus julkaista otteita siitä vastineesta, jonka Kokkolan raastuvanoikeudessa tuomari Helge Slotte esitti päämiehensä puolesta.

Kokkolan kaupungin Raastuvanoikeudelle.

Jokainen ajatteleva ihminen tässä maassa tietää, että oikeudenhoidon hallinnolliset edustajat ovat käsiteltävänä olevan syytejutun nostamisella ajaneet tuomioistuimen poliittisen puoluekysymyksen alalle, vaikka tuomioistuimet kuitenkin olisi pidettävä valtiollisten riitaisuuksien ulkopuolella. Jo siitä syystä on siis erittäin valitettavaa, että tämmöinen juttu on pantu vireille. Vieläkin valitettavampi on asia siitä syystä, että valtiovallalla ei voi olla mitään perusteltua syytä esiintyä kantajana vastuullansi ilmestyvää lehteä vastaan, tämä lehti kun kannattajineen on jo tehnyt Suomen valtiovallan hyväksi arvaamattomia palveluksia ja on tekevä yhä vieläkin siitäkin huolimatta, että lehden edustaman kansanliikkeen täytyy osaksi kerrassaan väkisinkin tehdä semmoista, mikä valtiolle kuitenkin on välttämättömän tarpeellista. Yksi semmoinen tehtävä on niitten salattujen tai unohdettujen epäkohtien paljastamisessa, joitten hiljainen sietäminen voisi saattaa vaaraan valtion terveen kehityksen edellytyksenä olevan, kansan syvien rivien vaistoaman oikeuskäsityksen.

Kun jokaisen järjellisen olennon teoilla aina täytyy olla määrätyt vaikuttimet, on "Aktivistin" toimituksellakin luonnollisesti ollut omat motiivinsa julkaistessaan ne kirjoitukset, jotka tässä jutussa on jätetty tuomioistuimen tutkittaviksi. Siitä syystä on tuomioistuimen tutustuttava niihin motiiveihin voidakseen muodostaa itselleen oikean käsityksen asiasta. Mieskohtainen kunnioitukseni tuomioistuinta kohtaan on kuitenkin niin vilpitön, että minä puolestani en pyydä sitä antamaan mitään päätöstä määrätyistä poliittisista käsityksistä semmoisinaan, vaan ainoastaan siitä, mikä eräissä määrätyissä teoissa ja niiden vaikuttimissa on laillisesti oikein tai laillisesti väärin. Niin tehdessäni minä samalla tiedän voivani olla täysin vakuutettu siitä, että Raastuvanoikeus on havaitseva minun olevan syyttömän lainvastaisiin tekoihin ja sen mukaisesti ehdottomasti hylkäävä syytteen.

"Aktivistin" kirjoituksissa kosketeltiin ainoastaan entisen presidentin Ståhlbergin tekoja ja toimintaa ja niiden johdosta häneen kohdistettuja mielenilmaisuja. Herra Ståhlberg kuitenkaan ei ole enää mikään julkinen viranomainen, eikä hän henkilönä siis ole sillä tavalla lain suojeluksessa kuin toimessa olevan valtion viranomaisen, jonka suojelemiseksi mainitut lainsäädökset on annettu. Valitaanhan presidentti Suomessa määrävuosiksi. Toimikautenaan hän on "ensimäinen vertaistensa joukossa" ja samalla valtakunnan korkein "julkinen viranomainen". Mutta presidentin valtakauden päätyttyä sama mies on jälleen ainoastaan tavallinen tasavallan kansalainen, joka periaatteellisesti katsoen on yhdenvertainen toisten kansalaisten kanssa, m i k ä l i h ä n k ä y t ä n n ö s s ä e h k ä e i o l e t o i m i n n a l l a a n m e n e t t ä n y t y h d e n v e r t a i s u u t t a a n.

Se tulkinta, joka on tämän syytejutun perustana, tietäisi sitä, että esim. ei saisi lausua mitään arvostelua Oskari Tokoin senaatista, joka keväällä 1917 vietteli Suomen eduskunnan myöntämään 350 miljoonaa markkaa Suomen valtiovaroja Venäjälle sodan jatkamiseen m.m. sitä armeijaa vastaan, jossa suomalaisia miehiä oli oppimassa sodankäyntiä isänmaansa vapauttamiseksi samaisen Venäjän vallasta, eikä siis myöskään silloisen senaatin jäsentä varatuomari Väinö Tanneria vastaan, joka valtiopäivillä aivan kuin hyvänkin asian arvoisella hartaudella kannatti puolueensa vaatimusta Venäjän avustamisesta ja joka nyt rinnan professori Ståhlbergin kanssa kilpailee vasemmiston äänistä Suomen tasavallan presidentin toimeen. Tosinhan nyt ei julkisesti luvata Suomesta avustusta sosialistiselle Venäjälle, mutta asiallisesti tietää pieninkin punaisten ja vaalenpunaisten ainesten vallan lisäys Suomessa sekä aatteellista että aineellista Venäjän avustamista. N i i n p ä u s k a l l a n p u o l e s t a n i o l l a t ä y s i n v a k u u t e t t u s i i t ä, e t t ä S u o m e n t u o m i o i s t u i m e t t u n n u s t a v a t s e k ä m i n u l l e e t t ä k a i k i l l e m u i l l e k a n s a l a i s i l l e e h d o t t o m a n o i k e u d e n l a u s u a a s i a l l i s e n a r v o s t e l u m m e s e k ä m a i n i t u i s t a h e r r o i s t a e t t ä h e i d ä n t e o i s t a a n, v a i k k a h e k u m p i k i n o v a t o l l e e t k o r k e i s s a v i r o i s s a ja vaikka he nykyisinkin ovat eduskunnan jäseniä. Se oikeus on tunnustettava sillä uhalla, että päinvastaisessa tapauksessa kiellettäisiin eräät valtiosäännön vakuuttamat kansalaisoikeudet.

Minun täytyy kiinnittää huomiota siihen, että herra Ståhlberg oli omassa kodissaan silloin, kun Karjalan Kansalaisliiton lähetystö kävi häntä puhuttelemassa, ja että hän niinollen omassa vastaanottohuoneessaan saattoi aivan vapaasti paljastaa todelliset ajatuksensa, joita mikään virallisten muotojen noudattaminen ei pakoittanut salaamaan eikä kaunistelemaan. Semmoisessa tilanteessa ihminen varmaan paljastaa sielunsa sisimmät ajatukset. Kun näitä ajatuksia katsotaan niistä sanoista, jotka herrat Kotonen, Sario ja Paavilainen raastuvanoikeudessa vannoivat herra Ståhlbergin lausumiksi, niin m i n ä p u o l e s t a n i e n v o i k u v i t e l l a, e t t ä y k s i k ä ä n a i n o a S u o m e n m i e s o l i s i t ä m ä n t a s a v a l l a n p r e s i d e n t t i n ä v o i n u t s a n o a m i t ä ä n y h t ä v ä h ä n s i e d e t t ä v ä ä. Niiden vertaista löytääkseen täytyy mennä niin kauas kuin Venäjän keisarikunnan pääministeriin Stolypiniin, joka toukokuun 18 päivänä 1908 valtakunnanduumassa vastatessaan Suomea koskeviin välikysymyksiin vakuutti n.s. yleisvaltakunnallisiin asioihin kuuluvan m.m. "Venäjän hallitsijan kaikille alamaisille yhteisen tehtävän puolustaa yhteistä isänmaata, valvoa linnoituksia, valvoa ja suojella rannikkoja ja rantavesiä" j.n.e. (Den finska frågan i tredje ryska riksduman", siv. 44. Söderström & C:o, Helsinki 1908). Tsaarivallan pääministerin suusta tulleina semmoisia sanoja ei tarvinnut ihmetellä. Mutta kun itsenäistyneen Suomen tasavallan ensimäinen presidentti katsoi sopivaksi Karjalan kannakselta lähetetyille miehille antaa semmoisen vastauksen, kuin todistajat ovat kertoneet, niin ei tosiaan ole mahdollista keksiä mitään semmoisia "ilmeisesti perättömiä tietoja", jotka voisivat hänen arvioimiseensa vaikuttaa edes läheskään sillä ta-

valla kuin todistajain vakuuttama lausunto. Karjalan Kansalaisliiton lähetystön esittämä toivomus sisälsi koko kansan yhteisen vaatimuksen ja vastasi valtakunnan kiistämätöntä etua. L ä h e t y s t ö l l e a n n e t t u r ö y h k e ä v a s t a u s o l i t a i s t e l u h a n s i k a s, j o n k a s i l l o i n e n p r e s i d e n t t i S t å h l b e r g v i s k a s i k a n s a n s a s i l m i l l e. S e n h a n s i k k a a n o n n y t "A k t i v i s t i" n o s t a n u t j a m i n ä o d o t a n k y m m e n i e n, t u h a n s i e n s u o r i e n s u o m a l a i s t e n k e r a l l a, m i l l o i n ja m i l l ä t a v a l l a p r o f e s s o r i S t å h l b e r g e h k ä a i k o o s a a d a s e n l u n a s t e t u k s i t a k a i s i n. Tosinhan ei ole minun vallassani määrätä, saattaako herra Ståhlbergin kerrotussa tilaisuudessa ilmaisema kansansa oikeutettujen vaatimusten uhmaaminen hänet ehkä halveksimisen alaiseksi vai tuottaako se hänen kilpeensä entistä punaisempaa loistoa. Mutta yksityisesti rohkenen olla sitä mieltä, että kaikissa muissa sivistysmaissa semmoinen valtiollinen toimihenkilö, joka olisi rohjennut paljastaa ajattelevansa valtakunnan eduista sillä tavalla, pidettäisiin aivan auttamattomasti kukistuneena suuruutena ja valtiollisesti kuolleena miehenä.

Toimittamani sanomalehti on tässä tapauksessa esiintynyt tavalla, joka on aivan hyvin verrattavissa puolustusasianajajan tehtävään, lehdessä kun on, vieläpä erittäin lievässä muodossa, tosiasioiden nojalla osotettu, että herra Ståhlbergin aikaisempi valtiollinen toiminta on omiaan tekemään ymmärrettäväksi semmoisenkin tapauksen, josta kirjoituksissa lähemmin mainittiin. Semmoisista kirjoituksista on tosiaankin hyvin pitkä matka siihen, mitä rikoslaki tarkoittaa "rikoksen ylistämisellä" ja vieläkin pitempi siihen, mitä voitaisiin sanoa kehottamiseksi tottelemattomuuteen lakia vastaan tai muuksikaan yleisen järjestyksen vaarantamiseksi.

Tunnen itseni oikeutetuksi siis jälleen toteamaan, että en ole tekeytynyt vikapääksi mihinkään rangaistavaan menettelyyn siltäkään kannalta asiaa arvosteltaessa, kuin viimeksi on esitetty.

Kuten alussa huomautin, ei koko valtakunnassa liene ainoatakaan ajattelevaa ihmistä, joka ei käsittäisi tämän syytejutun olevan yksinomaan poliittista laatua. Samoin huomautin, että en pidä sopivana, niinkuin tässä jutussa esiintyvä vastapuoleni, tuomioistuimelta vaatia lausuntoa eriävistä valtiollisista mielipiteistä. Sitä vastoin minä pidän erinomaisen tärkeänä, että minua vastaan nyt ajettu syyte ehdottomasti kaikissa osissaan hyljätään. Syytteen hylkääminen ei ole suinkaan niin erikoisen tärkeätä minun kannaltani yksityisenä kansalaisena. Mutta se on kerrassaan välttämätöntä siitä syystä, että p i e n i n k i n m i n u u n t ä s s ä j u t u s s a k o h d i s t e t t a v a r a n g a i s t u s k o h d i s t u i s i p e r i a a t t e e l l i s e s t i s a m a l l a k a i k k i i n n i i h i n k y m m e n i i n t u h a n s i i n r e h e l l i s i i n, v i l p i t t ö m i i n s u o m a l a i s i i n m i e h i i n, j o t k a m i n u n t a v a l l a n i j a m i n u n k e r a l l a n i e i v ä t p y y d ä m i t ä ä n m u u t a n i i n h a r t a a s t i k u i n t ä m ä n v a l t a k u n n a n j a t ä m ä n k a n s a n k a i k i n p u o l i s t a m e n e s t y m i s t ä. Minä rohkenen olla vakuutettu siitä, että jokainen Suomen tuomioistuin on tunnustava mainitun pyrkimyksen oikeutetuksi ja että se silloin myöskään ei voi löytää mitään rangaistavaa niissä rehellisten miesten toimissa, joitten ainoana tarkoituksena on isänmaan tulevaisuuden turvaaminen. Kun tuomioistuimen on lain mukaan perustettava tuomionsa selviin syihin ja lakiin ja kun laki tarkoittaa oikean toteuttamista kansan elämässä, niin kunnioittaen täten mitä vakavimmin, uudistan vaatimukseni, että syyte on hylättävä.

Laittomuutta.

Helsingin rintamamiesyhdistyksen eräisiin johtokunnan jäseniin kohdistunut viranomaisten pidätys oli sen suorittajille vähemmän kunniakas toimenpide ja kuten on voitu todeta, henkilökohtaisessa kostotarkoituksessa tehtyyn väärään ilmiantoon perustuva. Näistä miehistä, jotka eivät koko kyydityksestä mitään tienneet ennenkuin siitä radiossa ilmoitettiin, koetettiin tehdä väkisin rikollisia ja oikeuskanslerille erään asianosaisen jättämässä valituksessa selvitetään, mikä pirullinen peli oli sitä ennen käymässä, jotta eräs korkea-arvoinen henkilö, jolla ei voinut olla asiasta harmainta aavistustakaan, koetettiin saada kanssarikolliseksi asiassa. Vain juuri rintamamiesten väliintulo esti valheellisen tiedon pääsemästä julkisuuteen, mikä tieto olisi sellaisena julkisuuteen päässeenä, kuin sitä eräältä taholta levitettiin, aiheuttanut täydellisen skandaalin ulkomailla koko maalle ja valtakunnalle. Kun tämä tieto ei tullut lehtiin ja kun Helsingin rintamamiesyhdistyksen puheenjohtaja oli kyntenä eräiden silmissä, oli hänet tämän jutun avulla kukistettava ja hänestä häikäilemättömin päällepäsmäri kävi jo lehmäkauppaa muiden johtokunnan jäsenten kanssa, mutta kun toiset tiesivät, ettei yhdistyksellä kertakaikkiaan ollut tietoa koko asiasta, olivat kaikki neuvottelut turhia. Se vain tiedettiin, että nyt on rintamamiesten saatava oikeat syylliset selville tai Demokleen miekka väärän ilmiannon muodossa putoaa heidän niskaansa. Tiedustelutoiminta kiristettiin äärimmilleen ja perjantai-iltana voitiin joltisellakin varmuudella sanoa, että lauantaiaamuna ollaan päästy ratkaisuun, joka johtaa jäljille oikeaan suuntaan. Silloin putosi miekka lauvantaita vastaan yöllä, jolloin kolme johtokunnan jäsentä Varoma, Salimäki ja Virkkala pidätettiin "muodollisuuden vuoksi kuulusteltaviksi". Kuulustelujen jälkeen nämä unohdettiin etsivän osaston selleihin siitä huolimatta, että Jaskari oli samana yönä tunnustanut, ja tutkijaviranomaisille lauantaipäivänä selvisi, etteivät rintamamiehet olleet hyväksyneet mitään Jaskarin toimenpiteitä koko kesän aikana, ja olivat kieltäytyneet kaikesta yhteistyöstä hänen kanssaan.

Suuttumus tämän häikäilemättömän ja epäilemättä lainvastaisen pidätyksen johdosta oli Helsingin rintamamiesten kesken noussut niin äärimmilleen, että oli epäilemättä vaikea pitää kiihtyneitä mieliä kurissa. Tiistai-iltana vapautettiin Salimäki ja samana iltana oli rintamamiesten kokous, josta lähti seitsemän miehen lähetystö vaatimaan toisten vangittujen vapauttamista. Mikä luvattiinkin tehdä ja samalle lähetystölle lupasivat viranomaiset myöhemmin ilmoittaa ilmiannon tekijän nimen, mitä lupausta ei ole vaadittaessa täytetty. Sitäpaitsi rintamiehet miehen tietävät ja tuntevat. Onpa hänen täydellinen ansioluettelonsa tarpeellisine todistuksineen heidän hallussaan. Hän on entinen sotilaskarkuri Vienan-Karjalan rintamalta ja hänen viimeisen tekonsa raskas taakka on tälläkertaa kannettavaa tarpeeksi.

Seuraavana aamuna vangittiin kenraali Vallenius ja eversti Kuussaari ja vielä samana iltana, kun yleisölle annettiin tieto näiden pidätyksestä, vapautettiin Varoma ja Virkkala, jolloin molemmilta vaadittiin tunnettu vaitiololupaus ja lupaus olla ottamatta osaa isänmaallisten yhdistysten toimintaan. Myöhemmin kysyttäessä selitettiin, että asianomaiset olivat ymmärtäneet väärin vaatimuksen, ettei tarkoitus olisi sellainen ollut. Lupauksen vaatiminen on vain ymmärrettävä siltä kannalta, että viranomaiset huomasivat tehneensä pidätyksessä karkean erehdyksen, joka ei jääne vastaisuudessa oikeudellista jälkinäytöstä vaille ja pelkäsivät, että Rintamamiesliitto tekee asiasta julkisuudessa sellaisen numeron, että siihen voi joitakin herroja kaatua.

Pidätyksellä on ollut toiseltapuolen huomattavat seuraukset itse Rintamamiesliiton toimintaan ja laajenemiseen nähden. Sen jälkeen on sen jäsenmäärä kaikkialla kaksinkertaistunut ja toiminta laajentunut sellaisillekin seuduille, joissa sitä ennen on asiaan suhtauduttu epäillen ja kylmäkiskoisuudella. Laajoja maakuntajärjestöjä on syntynyt ja vuoden 1918 vartijat ovat kaikkialla valveilla.

„ILKKA"

kysyy ja ihmettelee kuka on Artturi Vuorimaa?

Etelä-Pohjanmaan lapualais-maalaisliittolaisten toimikunnan puolesta oli t.k. 4 p:n Ilkassa kokouskutsuilmoitus, jonka oli varmentanut toimikunnan sihteeri Artturi Vuorimaa. Torstain Ilkassa kahdessakin paikassa oli sitten ihmettelevä kysymys kuka on tämä allekirjoittaja ja asetettiin kyseenalaiseksi, mitä tekemistä hänellä on maalaisliiton kanssa.

Aktivisti on ottanut asiasta selvää ja voi ilmoittaa Ilkalle seuraavaa:

Artturi Vuorimaa (ent. Blomberg), on kuulunut maalaisliittoon siitä saakka, kun maalaisliitto Oulussa perustettiin. Senjälkeen hän on toiminut Peräpohjolassa puolueen eri luottamustoimissa, ollen m.m. piiritoimikunnan jäsenenä, piirisihteerinä, Pohjolan Sanomain johtokunnan jäsenenä, pari vuotta Pohjolan Sanomain taloudenhoitajana, useissa vaaleissa edusmiesehdokkaana, kerran valittu varaedustajaksi, edustajana puoluekokouksessa y.m. sekä vuosikaupalla pitänyt satoja, ellei tuhansia puheita ja esitelmiä Peräpohjolan eri kulmilla. Sanovat Peräpohjolassa, ettei itse Hannula, joka on syrjästä maalaisliittoon tullut, ole ennättänyt tehdä läheskään niin syvää työtä maalaisliiton työvainiolla siellä, kun Vuorimaa. Muutettuaan v:na 1923 Turkuun maalaisliittolaisen Turunmaan taloudenhoitajaksi, toimi V. siellä piiritoimikunnan jäsenenä. V:sta 1925 lähtien ollut Helsingin maalaisliiton paikallisosaston jäsen ja v:na 1930 sen johtokunnan jäsen. Suurin osa tästä työstä on tehty ilman palkkaa ja korvausta.

Ilkka epäilee lisäksi, ettei V. ole mikään "leivänkasvattaja". Eipä taida olla — paremmin kun Leinonenkaan — mutta niin sanovat simolaiset, että kyllä sekin työ V:llä on käynyt ja käyhän vieläkin, jos niikseen tulee, vaikkei siinä kaiketi tosi ammattimiehen rinnalle menemään pystyisikään.

Mitä taasen "manttaaliin" tulee, niin voimme Ilkalle

L. L. Thermopylain solassa.

L. L. on niinkuin Thermopylain solassa menestyksellisesti puolustautunut kreikkalainen sotajoukko. Kommunistien kumousvoimat olivat jo vaarattomille alueille työnnetyt, mutta löytyi Ephialtes kansamme keskuudesta, susullisen kuuluisa, maineensa ja kunniansa myynyt luopio, isänmaansa edun hyljännyt, joka kaikessaan tukee marxilaiskäsitystä "kaikkihan kuulumme samaan sivistysluokkaan".

Tämä kunnoton vasemmistoporvari johdatti Ephialteen tavoin salaista vuoristopolkua pitkin kommunistien laumat L. L:n selkäpuolelle pitäen edistysmielisten lippua kilpenään ja kooten kaikki mahdollisimman alhaiset voimat edistysmielisten iskujoukoiksi.

Lapuan Liikkeen kukistaminen lienee kuitenkin itse Ståhlbergillekin ylivoimainen tehtävä, vaikka saisi hän Kullervo Mannerinkin avukseen. L. L. ei koskaan tunnusta oikein kunnon vastustajakseenkaan Ståhlberg & Tanner Oy:tä.

Vasemmisto arvelee, että L. L. on aikansa elänyt, ettei se tarvitse enää muuta kuin marxilaisen piston. — Vallankumoukselliset ja salaliittolaiset — huomatkaa mitä te suunnittelette! Te Plootuvuoren johdolla aijotte särkeä oikein kiintokallion, mutta se ei tapahdu ilman ruutia.

L. L:n miehetkö antaisivat näin epäluotettavalle henkilölle maansa johtoaseman? — Ei koskaan. Me emme jätä itseämme sellaisen sattuman varaan ,että meidän koko itsenäisyytemme ja puolustuslaitoksemme tehdään Ståhlbergsuunnan kauppatavaraksi. — Ei! Ino riittää!

Valkoinen armeija ei olisi ansainnut sitä häpeää, mikä tapahtui Tartossa. "Meidänhän valta oli, me olimme voittajat!" — Vielä vähemmän hyväksymme sitä alennustilaa, johon arvon Ståhlberg suuntaviivoillaan ja politiikallaan tähtää. — Hän ei ole kansamme johtavalle paikalle oikeutettu astumaan. Sen estää Lapuan Laki ja Lapuan henki! —

Kellarisankarit, kun saatte joukkonne rynnäkköön, paetkaa kellariin! Sieltä kun astutte päivän valoon, niin voitte alkaa alusta, sillä nykyinen satunne on silloin loppu.

L. L. ei salli kolmatta varustusten myyntiä ryssille. 1808 Svean linna pettäen myytiin. 1918 voiton jälkeen Ino Tartossa ryssille lahjoitettiin. 1931 Presidentin tuolia ei saa antaa Ståhlbergille, sillä se samalla olisi lahjoitettu Stalinille. Se on seikka, johon L. L.-miesten on kiinnitettävä huomio, ja jossa keinot eivät saa olla esteenä.

Valkoinen armeija, asemiin! Voitto edellyttää taistelua!

Suomen Sosialidemokraatti

HALUAA KOMENTAA S. O. K:TA.

S. Sosialidemokraatti on viime päivinä julkaissut etusivuillaan suurin otsikoin hyökkäyskirjoituksia S.O.K:ta vastaan syystä,

1. että S.O.K:n osuuskaupat toimiessaan sanomalehtien asiamiehinä levittävät Aktivistia. Tätä pitää S. Sosialidemokraatti raskaana rikoksena,
2. että S.O.K. olisi tehnyt Vihtori Kosolalle huomattavan lahjoituksen. Tästä lehti m.m. mainitsee, että "lahjoitus on lainvastainen".

Me ymmärrämme hyvin, että S. Sosialidemokraatti on viime päivinä saanut sen käsityksen, että liikelaitosten on tanssittava sen pillien mukaan, kuten valtiovaltakin on alkanut tehdä. Lehtihän ei tarvitse tehdä kuin pienen viittauksen lapualaisia tai muita vastustajiaan kohtaan, niin se luetaan Suomen Yleisradiossa ja valtiovalta on heti liikkeellä. Vallassaolevat selittävät kyllä, että eivät he lehden kehoituksesta tai viittauksesta ole ryhtyneet toimenpiteisiin, vaan ainoastaan todetakseen, miten asia todellisuudessa on. Selviä esimerkkejä ovat Rovaniemen murhapolton jälkitutkimukset, kaupunginviskaali Lindhin juttu y.m. Raskain mielin me toteamme sen, että S. Sosialidemokraatilla on niin tarttuva talutusnuora, ainakin mikäli koskee viranomaisia.

Mutta nyt on kysymys yhdestä maamme huomatuimmasta liikelaitoksesta ja lisäksi sellaisesta liikelaitoksesta, joka on tähän saakka nauttinut arvonantoa juuri siitä syystä, ettei se ole takertunut niihin moniin syötteihin, joita sille vasemmiston taholta on heitetty. Sasu tuntuu unohtavan, ettei nyt ole kysymys Elannosta eikä O.T.K:sta eikä "Ulkomaan Kauppa"-nimisestä lehdestä, vaan nyt on kysymys liikkeestä, joka hyläten siltasaarelaisuuden on pitänyt osuustoiminta-aatteen kunniasta maassamme huolta. Kyllä siinä tahrassa, jonka vasemmisto-osuusliike on heittänyt, on ollut tarpeeksi pesemistä ja on vieläkin.

Ei kai S.O.K. ole lahjoituksistaan tilintekoon velkapää Sasulle. Emmehän mekään ole vaatineet tilille niitä, jotka lahjoittivat Sasulle kultaisen kynän lapualaisten haukkumisesta. Sitäpaitse viime Suomen Kuvalehdestä näkyy, että Sasun kotimeininki on perin ylellinen eikä muistuta ollenkaan proletaarista kurjuutta, niin ettei hänen pitäisi olla kateellinen.

---

ilmoittaa, että onpa sitä V:llä sitäkin ollut ja on vielä tänäkin päivänä, vaikkei hänen maatilansa olekkaan suuren suuri. Onpahan vain 1/60 osa manttaalia perintötaloa ja pinta-ala 1 heht. peltoa, 3 heht. niittyä ja $6^1/_2$ heht. muuta maata.

Ero on vain siinä, ettei V. ole pyrkinyt johto-asemiin, vaan tyytynyt olemaan "piirisihteeri", joka kuten on tunnettua, on se, joka työt tekee ja haukkumiset kantaa.

Ja kyllä kai hän tämänkin haukkumisen jaksaa kantaa siinä kun entisetkin.

Korva.

P. S. Meistä tuntuu siltä, että Ilkan mustaamalla Arttturi Vuorimaalla on suuremmat ansiot maalaisliitossa, kuin kaimallaan Artturilla Ilkassa.

Toimituksen korva.

Rikos isänmaata vastaan

ja »rikos» sen puolesta.

Viimeisen puolen vuoden aikana on viranomaisillamme ollut tutkittavina varsinaisesti kolmenlaisia rikoksia: kommunistijuttuja, lapualaisjuttuja ja tavallisia kriminaalirikoksia. On luonnollista, että niihin rikoksiin, jotka ovat raskaimpia, kiinnitetään suurinta huomiota ja niiden suhteen toimitetaan perusteellisia tutkimuksia, niin että asia täydellisesti selviäisi. Samoin on ymmärrettävää, että sanomalehdet kiinnittävät suurimman huomionsa törkeimpiin tapauksiin ja uutisissaan kertovat niistä yksityiskohtaisesti. Jos jollakin paikkakunnalla viranomaiset ovat voimattomia ja kyvyttömiä toimittamaan tarpeellisia tutkimuksia, niin on luonnollisin ja myöskin käytännöllisin tapa, että paikkakunnalle lähetetään kykenevät rikostutkijat.

Nyt on kysymyksessä se, onko meillä viimeisen puolen vuoden aikana kyetty arvostelemaan tapahtuneen rikoksen jälkeen, miten suurta huomiota siihen on kiinnitettävä, s.o. onko rikos ollut niin törkeä, että se on kaivannut aivan erikoisia toimenpiteitä virkavallan taholta vai kyetäänkö se tutkimaan ilman niitä. Samoin on kysymyksessä se, ovatko julkisen sanan edustajat tajunneet, koska rikos on ollut senlaatuinen, että se on kaivannut aivan erikoisen maininnan ja seikkaperäisen selostuksen.

Tahtoisin sanoa, että viranomaiset ja julkinen sana eivät viime aikoina ole tässä kysymyksessä ymmärtäneet tehtäviään. Ovatko villiintyneet vaistot vaiko ymmärtämättömyys johtaneet niitä molempia tekemään kärpäsistä härkäsiä ja härjistä määkyviä lampaita, en voi sanoa, mutta harkintaa ei heillä ole ollut.

Muutamia esimerkkejä alettuna kirjapainon särkemisestä:

'Työn Äänen" kirjapainon särkeminen oli asianomistajan rikos, jossa viranomaisilla ei ollut mitään tekemistä, ennenkuin siitä oli tehty heille ilmoitus. Muuten, kuten oikeuden päätös osoittaa, teosta seurasi ainoastaan pieni ehdollinen rangaistus.

Miten menettelivät korkeimmat viranomaisemme tässä jutussa? Juttua tutkimaan lähetettiin maan etevimmät rikostutkijat, maaherra itse johti tutkimuksia j.n.e. — valtio sai maksaa yhtä paljon tämän jutun tutkimuksista kuin kommunistit menettivät särjetyissä koneissa.

Rinnastakaamme tähän Rovaniemen murhapoltto. Olihan kysymyksessä yritys murhapolttaa kokonainen kauppala. Emme ole kuulleet, että vastaaviin toimenpiteisiin olisi ryhdytty eikä myöskään sanomalehdistö ole kiinnittänyt asiaan suurempaa huomiota, jollei oteta lukuun Hentusen "Totuuden Torvea" — joka taas on tehnyt juttua huomatuksi omalla tavallaan.

Toinen esimerkki:

Rötkön ja Pekkalan, vangittaviksi määrättyjen rikollisten, pidätyksestä tehtiin suuri numero, ja huolimatta siitä, että heidät luovutettiin viranomaisille, aina ministeriötä myöten kiinnitettiin suurta huomiota vangitsijoiden pidättämiseen. Asiassa kulutettiin painomustetta tuhansien markkojen edestä ja m.m. Uudellamaalla etsivien joukko matkusteli viikkokausia hakemassa yhtä vangitsemiseen osallistunutta henkilöä.

Ståhlbergin kyytijutun jälkeen Helsingin poliisi pidätti viisi rintamamiestä, tunnettuja henkilöitä, joista muutamat olivat laittomasti pidätettyinä Helsingin poliisilaitoksen tyrmissä jopa viisikin vuorokautta. Tästä laittomasta pidätyksestä valittivat asianomaiset oikeuskanslerille ilman tulosta. Ihmeellistä, ettei sanomalehdistössä tästä törkeästä rikoksesta ole sanallakaan mainittu. Siis ne, jotka pidättivät rikolliset, olivat suuren huomion kohteena, mutta ne, jotka pidättivät syyttömät, niihin ei kiinnitetty mitään huomiota.

Kolmas esimerkki:

Kokkolan kaupungin poliisimestari Arvo Lindh ei voinut pidättää erästä lapualaista, koska hän ei ollut hänen virkapiirinsä alueella — poliisimestari pakoitettiin eroamaan ja on edelleenkin vasemmiston vainon alaisena.

Muutama vuosi sitten oikeusministeri vastaanotti etsintäkuulutetun henkilön, eikä sitä ole katsottu rikokseksi eikä toimitettu asiassa tutkimuksia.

Helsingin poliisilaitoksessa toimivat edelleen ne miehet, jotka laittomasti pidättivät ne viisi rintamamiestä eikä tästä törkeästä laittomuudesta heidän virkansa ole vähääkään uhattu.

Neljäs esimerkki:

Niihin lapualaisiin, jotka kansanliikkeen aikana ovat menetelleet "laittomasti" kommunisteja kohtaan, on kiinnitetty ylempien ja joissakin tapauksissa alempienkin viranomaisten puolelta suurta huomiota ja aina maaherraa myöten ajettu takaa.

Samaan aikaan maassa oleskelee punaupseereita ja kommunistisia murhamiehiä, jotka ovat jääneet kokonaan unohduksiin. Heistä ei puhuta sanomalehdissä, eivät heistä puhu viranomaiset. Muistettakoon Heinolassa tapahtunutta poliisimurhaa. Miksi ei silloin hälyytetty koko maan suojeluskuntia ja poliisivoimaa ja suljettu raja kuten Ståhlbergin kyydin aikanakin?

Esimerkkejä löytyisi loppumattomiin, mutta tällä kertaa riittänevät ylläolevat osoittamaan tätä omituista tilannetta. Kysytään: mistä tämä kaikki johtuu? Yksi selitys lienee se, että vasemmistosanomalehdet ovat vuosikausien aikana tehneet sellaista "valistustyötä", joka on kantanut hedelmiä: Kommunistien tekemät valtiopetosrikokset ovat luonnollisia ja välttämättömiä, työmaaterrori anteeksipyyntöineen kuuluu itsenäisen Suomen välttämättömimpiin asioihin — ne eivät ole rikok-

Mitenkä selvitetään rikokset?

Pyydän kunnioittaen vastausta seuraaviin kysymyksiin:

1. Oliko prof. St:n kyyditysjutussa joku oikeuskäsittelyjakso salassa pidettävä, kun Yleisesikunta vaati sen käsittelyä "suljettujen ovien taa"?
2. Miksi Y. E. katsoi erinäisten tutkintopöytäkirjankohtien olevan vahingollisia perästä päin, koska vaati niiden poistamista?
3. Oliko pöytäkirjaan selvästi avattu eräs salakirjoitussähkösanoma, ja katsoiko Y. E. sen olevan tarpeeksi avaamaan myöskin salakirjoitusmenetelmän?
4. Tahtovatko tutkijaviranomaiset väittää, ettei salakirjoitussähkösanomia voi tämän pöytäkirjankohdan avulla avata henkilö, jolla on hallussaan p. o. pöytäkirjanote?
5. Ellei p. o. kysymyksen salassa pitäminen ollut tarpeellinen, miksi poistettiin p. o. kohta pöytäkirjasta? Vai saako sen kenties nyt jälkeenpäin julaistakin?
6. Tutkintopöytäkirjat ovat lyhentämättöminä todennäköisesti olleet m.m. sanomalehtimiesten, mahdollisesti muidenkin sivullisten "selailtavina". — Onko tästä ollut mitään haittaa puolustuslaitoksen salaisuuksille?
7. Eivätkö syyttäjäviranomaiset ole velvollisia tutkimaan rikos-tapahtumaa saatuaan siitä tiedon, ellei tämä tieto ole heille tullut määrätyssä järjestyksessä, vai missä on syy, että prof. St:n laitonta pidätystä ryhdyttiin tutkimaan, mutta ei saman jutun yhteydessä tapahtuneita eräitä muita niinikään laittomia pidätyksiä, shifferi-kysymyksestä puhumattakaan. Ja loppujen lopuksi vielä yksi pieni ja "vähäpätöinen" kysymys
8. Kenenkä tehtäviin kuuluu tutkia kysymystä: miksi K. O:n tuomio 16. 3. 25 joko jäi kokonaan toimeenpanematta taikka vain vähäiseltä osaltaan toimeenpantiin? Miksi sallittiin hajoitettavaksi julistetun puolueen puolueena osallistua eduskuntavaaleihin ja saada edustajavaltakirjat?

Kun laillisuutta kerran ajetaan päätökseen lapualaismielisten "lainrikkomuksiin" nähden, jotka kaikki ovat suoranaisena seuraamuksena Korkeimman Oikeuden tuomion toimeenpanemisen laiminlyönnistä, niin selvitettäköön laillisuuskysymys myös kokonaisuudessaankin. —

---

sia. Tähän uskoon on lopulta tuuditettu ylemmät sekä alemmat viranomaisemme ja koko valtiovalta. Mikä on yksinkertaisempaa kuin, että Jyväskylässä on "myyriä" ja että niitä on Valtion Kivääritehtaallakin! Mikä on käsitettävämpää, kuin että punaupseereita on Suomessa, koska niitä Venäjällä satoja vuosittain leivotaan — näin ajattelee suuri osa kansasta ja ennenkaikkea sen sivistyneistöstä.

Jos vasemmistosanomalehti kirjoittaa lainvastaisesti, halventaa hallitusta, vaikkapa valtakunnan päämiestäkin, ei siihen ole kenelläkään mitään sanomista. Samat lehdet ylistelevät melkein joka numerossaan rikollisia (Vert. Pekurisen juttu), vieläpä julkaisemalla rehellisten työläisten anteeksipyyntöjä edistävät rikollisuutta. Oikeusministerillä ei sellaisista asioista ole mitään sanottavaa. Isänmaallinen lehti, joka kunnioittaa niitä miehiä, jotka ovat niin paljon isänmaallisuuden läpitunkemia, että uskaltautuvat lainrikkomuksiin silloin, kun näkevät siinä viimeisen pelastuksen, vedetään oikeuden eteen.

Jos meillä on leivottu laki valtakunnan suojaksi — ei vanha ryssänaikuinen laki, vaan laki vapaan Suomen suojelemiseksi, laadittakoon meille myöskin laki isänmaallisten kansalaisten suojelemiseksi, sillä ei valtakunta pysy pystyssä, jollei laki suojele sen uskollisia kansalaisia.

Lapualaiset ja rintamamiehet muodostavat kokonaisuuden, joka on tähän saakka seisonut puolustusasemissa odottaen, että maa herää, ja että maan vartijat käsittävät tehtävänsä. Näissä asemissa on saatu iskuja ja kärsitty häpeääkin, mutta sittenkin on uskottu ja toivottu. Älkää antako uusia esimerkkejä ja kiristäkö jousta liian kireälle, sillä se voi laueta!

K. E.

Kosola — Ståhlberg.

Terveisiä matkalta! Olemme käyneet tapaamassa kahta kuuluisaa miestä, hra Kosolaa ja hra Ståhlbergia. Tai jos puhumme asian aivan totuudenmukaisesti, niin ensinmainitun luona vain kävimme, jälkimmäisen luokse emme päässeet.

Olimme kävelyllä pääkaupungissa. Jouduimme sille puolen kaupunkia, missä hra Ståhlberg asuu. Uteliaisuus ehkä vei meitä lähemmäksi hänen asuntoaan, ja hiljainen vaatimaton ajatus heräsi mielessämme: oi, jospa saisi tavata tuota kuuluisuutta ja suurta valtiomiestä, mutta sellaisen ajatuksen karistimme heti mielestämme, sillä onhan se mahdotonta tavalliselle kansalaiselle. Tyydyimme siis vain katselemaan hänen asuntoaan ulkopuolelta niinkuin jonkin itämaalaisen ruhtinaan palatsia. Huomiotamme kiinnitti se poliisien paljous, joka siellä oli. Poliiseja — ja poliiseja — sekä poliisikoiria. Tiukkakatseisina, tär keännäköisinä! — — Meitä alkoi peloittaa. Päätimme jo lähteä pois, mutta ennen kuin ehdimme sitä tehdä, havaitsi yksi poliiseista meidät, ryntäsi luoksemme ja sanoi karskisti: "mikä hiton lurjus Te olette ja mitä Te täällä teette?" Sanoimme nimemme, selitimme olevamme kävelyllä muuten vain. Se ei riittänyt. Meiltä tiukattiin lisätietoja. Selitimme elämäkertamme tuiki tarkkaan, vanhempiemme ja isovanhempiemme elämäkerran ja sukumme juuret niin pitkälle kuin vuosisatojen takaa säilyneistä kirkonkirjoista olemme saaneet selville. Lopulta meidät laskettiin menemään. Kiitimme sallimusta, ettei meille käynyt pahemmin ja pyhästi lupasimme, ettemme toista kertaa lähde kävelylle sille puolen kaupunkia, jossa on hra Ståhlbergin asunto.

Kävimme myöskin Lapualla, tapaamassa hra Kosolaa. Emme sitä uskoneet, että pääsemme hra Kosolan puheille ja jos pääsemmekin, niin varmasti joudumme vielä tiukemman ristikuulustelun alaiseksi, ajattelimme. Tämän johtopäätöksen teimme siitä, kun oli kerrottu, miten vihattu mies hra Kosola on, jonka vastustajat lakkaamatta uhkaavat tappaa. Siinä suhteessa erehdyimme kuitenkin. Ei mitään poliiseja, eikä poliisikoiraa tai vartijoita. Näytti siltä, niinkuin sinne saisi tulla sisälle ken maantieltä tahtoo poiketa taloon. Ei meiltäkään kysytty, mikä on nimenne, kun pyysimme päästä hra Kosolan puheille. Istuimme hänen kanssaan kahdenkesken emmekä huomanneet, että hän olisi pelännyt meidän tekevän hänelle mitään väkivaltaa, vaikka emme aikaisemmin ole toisiamme tunteneetkaan.

Olemme kuulleet mainittavan, että hra Ståhlberg on rauhan ja järjestyksen ystävä ja että hra Kosola taasen on sellaisen kansanliikkeen johtaja, jonka tarkoitus on aikaansaada kaikkea mahdollista pahaa ja polkea maahan yhteiskunnan lait! — Kummallista ja yhä kummallisemmalta tuntuu asia, kun tiedämme, että kansanliikkeen johtomiehiä on maan kavaltajien taholta uhattu mitä raaimmalla tavalla, ilman että he ovat ajatelleetkaan vaatia valtiovallan puolelta poliisivartiota suojakseen, mutta että kansanliikkeen vastustajien johtajia valtion puolesta ja varoilla suojellaan poliisivartiolla, poliisikoirilla y.m. mitkä johtajat tuskin sittenkään uskaltavat olla edes kotonaan.

Kertomiemme vierailujen jälkeen epäilemme vahvasti sitä, että hra Ståhlberg ja hänen kaltaisensa miehet olisivat mitään todellisen rauhan ja järjestyksen ystäviä ja Kosola sekä muut kansanliikkeen miehet rauhalle ja järjestykselle vaarallisia. Pidämme, että asia on juuri päinvastoin.

Vanhempiemme opetuksesta muistamme, että niillä, jotka eivät ole tehneet pahaa, on puhdas ja levollinen omatunto ja että ne, joilla on paha ja levoton omatunto, pelkäävät.

Sepeteus.

UHKAUS AKTIVISTILLE:

Aika koittaa, jolloin punainen räsy hulmuaa Kosolan katolla.

Avoin kysymys mustan rosvojoukon Kenraalille tunkionnuuskija Kosolalle? Luuletko sinä perkeleen musta koira eläväsi pitkään — sillä päiväsi on luettu vielä tämän vuoden aikana ja omat koirasi tulevat sen täyttämään? Eräissä puheissasi sinä olet kerskunut, että kommunismi on hävitetty nyt maan tasalle ja se on kuollut. Mutta niin ei ole todellisuudessa, sillä me elämme ja joukkomme vahvistuu päivä päivältä, sillä siitä saat olla aivan varma, että musta rosvojoukko kuolee, ennenkuin kommunismi häviää, sillä sitä ei tapa perkelekään, sillä mitkään mustat rosvojoukon kenraalit, niinkuin sinä, perkeleen musta koira sanot tekeväsi ja sillä koetat kansaa pettää? Myöskin sinä ylistät lehtiräsyssäsi itsenäisen Suomen kalterijääkäreitä, vaan parempi, kun kirjottaisit suoraan ja ylistäisit (nimellä) mustan Suomen jääkäreiksi XXX?! Astu sanoista tekoihin, sillä muutoin olet arka, et uskalla luvata muuta, kuin suuria sanoja, sillä et peloita? XXX Aika koittaa, jolloin punainen räsy hulmuaa Kosolan katolla ja silloin sinä perkeleen musta koira, navetan alta suutelet rakasta isänmaatasi, sillä punainen Suomi sittenkin voittaa ja se aika on jo lähellä.

Eläköön punainen Suomi!

Eläköön Suomen vallankumous!

XXX.

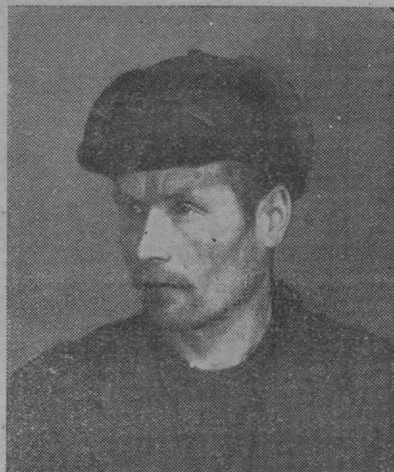
Todellinen kalterijääkäri XXX?!

ISÄNMAANI.

Isänmaani, mun kallis, sä vaikenet
tuhon tuulet kun ylläsi saartaa.
Sinä hiljaa oottaen vavahtelet,
kun urhojes' hautoja kaartaa
taas lieska niin outo, ja vieras mies
on portilla Isänmaan onnen.

Ole vaiti Sä vaan, yli katsele tuonne,
kas sielläkin outoja kasvoja näät!
Uus' polvi on tullut! Uus' voima ja luonne
sai koukkuseljistä ryhdikkäät!
Ja miehet nää ei tule yksinään,
on heillä tumma varjo takanaan,
mi astuu askeleita pyhimpään
— se tuhatpäinen Lapuan on kansa!

Kirkonhäpäisijä.

S.K.P:n Kauhajoen pakin organisaattori palstatilallinen Jaakko Nestori Ojanne.

Viime joulukuussa sattui ennenkuulumattoman törkeä kirkonhäpäisy Kauhajoen kirkossa, johon oli murtauduttu särkemällä sakariston ikkuna ja jossa oli murrettu auki viinikellarin ja ehtoollistarpeiden säilytyskaapin ovet, kaadettu viinit kellarin lattialle ja tuhottu noin 15—20,000 mk:n arvoiset ehtoollisvälineet.

Suoritettaessa tutkimuksia SKP:n Kauhajoen paikalliskomitean (pakin) salaisen toiminnan selville saamiseksi, selvisi näissä tutkimuksissa samalla tämä rikos, johon on osallistunut useita mainitun pakin jäseniä, mutta jonka on tunnustanut tehneensä pakin organisaattori, palstatilallinen Jaakko Nestori Ojanne.

T.k. 16 päivänä saamme vastauksen: Punainen vaiko valkoinen Suomi. Olkoon vastaus millainen tahansa, meillä ei ole muuta kuin yksi tie kuljettavana — Lapuan tie.

Ajatusten vaihtoa.

A—i M—a:lle.

Siitä naisasiasta vieläkin! — Ensinnäkin kiitän saamastani myötätunnosta ja ymmärryksestä! — Juuri niin! — Kodeista on aina lähtenyt suurten asiain ajatukset! — Mikä sen paremmin kykenee kasvattamaan ja vaalimaan isänmaanrakkautta kuin koti! — Siellä hämäräharmaassa tuvassahan on äiti ensivaikutteet laulanut lapsen mieleen! — Siellä on hiljaa kehtolaulun tuttu tuntu tuutinut mielemme heräämään ja näkemään ne unet, joita isänmaa houkuttelee: nuoren mielen suuriin tulevaisuus-suunnitelmiin! — Olemmekohan koskaan ajatelleet, mitä äitiys on maksanut Suomelle, sen vapauden kaipuulle ja vapaudelle? Mikä on ollut se mitta, millä on mitattu äitien kyyneleet, ja se sanojen suuruus, millä on huudeltu äitien rukoukset silloin, kun isänmaa on ollut vaarassa, esim. v. 1918? — Kykenetkö ne arvioimaan? — Kykenetkö ne arvioimaan nyt? — Sillä samoilla mitoilla mitataan Suomen kansan kohtaloa nyt, kuin silloinkin! — Se vain on ero, että uhrialttarien sauhu ei ole ollut nyt niin sakea kuin silloin. —

Ja se politiikka? — Eikö siinä ole tarpeeksi, että vaara seisoo kotiovella? — Eikö se riitä? — Olkoonpa vaaran torjuminen vaikka politiikkaakin, kunhan se vaan tehoaa. Välipä tuolla, vaikkapa niin olisikin. Ratkaise, lukija, vain oma vaarasi ja oman kotisi menetys arvioi. Ja toimi sitten sen mukaan! — Jos on varaa takertua pikkuseikkoihin, niin takerru vaan, ellet, niin kulje suorinta, mahdollista tietä eteenpäin. — Siinä neuvoni lukijalle! —

Ja sitten Sinulle, ymmärtäjäni A—i. M—a! — Hyvää teki sanasi. Olen monesti jo kynään tarttunut naisten puolesta. (Kesälläkin kun näin rva Kosolan ja Herttuan kuvat H:gin Sanomain etusivulla), mutta en ole saanut niitä sanojani lähetettävään kuntoon. Mutta nyt kimpaannuin siksi, että tuli "päätökseen". — Ja ajatella, että sanottiin vielä näinkin, että "on hirveää ajatella, mikä verenjano on vallannut naisetkin". Se oli vielä kummallisempi ajatus! — Verenjano? — Kun minä olen vallan käsittänyt tämän suuren innostuksen uhrimieleksi! Käsitätkö Sinä tästä yhtään mitään? — Kyllä se on aika kylmä, mutta karkaiseva suihku. Tuollaiset sanat, hyviin ja korkeisiin ajatuksiin! Mutta tosiaan karkaiseva. Tulee sanottua sellaistakin, mitä ei muuten sanoisi, — ei! — Kyllä se ajatus on kaukana! — Kaukana! — Olemattomissa! — Ja meillä on ainoastaan yksi tahto — rauha ja sopu, ikuinen rakkaus. — Ei muuta! —

Saada säilyttää koti! — Saada säilyttää ne unet, joita esiäitimme ovat hyräilleet tosiksi toivoen kehtomme ääressä, saada säilyttää se unelma — Suomen vapaus — mitä meitä — ennen poistuneet ovat rakkaina rukoilleet. Saada rauhassa kastaa menneitten uhrien kumpujen kukkaa, saada rauhassa laulaa Suomen kansan aarteiksi ja saada rauhassa palvoa kotilieden lämmintä tulta, sillä maailma ulkona kodin on liian, liian kylmä! —

Sitä tahdomme. Muuta emme!

Ystävän ajatuksin:

"Nais-ajomies".

Kuopion lyseolaiset ja Ståhlberg.

Kun tammikuussa pidettiin Kuopiossa talvimarkkinoita, oli kouluilla tavanmukainen lupa. Pian alkoi kuulua kuiskeita, että lyseosta olisi hävinnyt Ståhlbergin kuva. Mutta koulun alettua toimintansa huomattiin entisellä paikalla — uusi St:n kuva. Se oli kuitenkin vähän toisennäköinen kuin entinen, jonka vuoksi eräs oppilas kysyi vahtimestarilta, minne se entinen on joutunut, kun uusi on tuotu tilalle. Vahtimestari sanoi sen olevan korjattavana. Pian tämä "korjattu" kuva löytyikin, ei kuitenkaan kunniapaikalta, vaan — ulkorakennuksesta. "Korjauksen" aikana olivat kuvaan ilmestyneet seuraavat lauseet: "Löytyykö Tandefelttia tekemään tälle ryssäläisystävälle sen, mikä hänelle on vielä tekemättä?" Alla oli vastaus: "Löytyy jos tarvitaan". — Että korjaus, mikä korjaus.

On muuten ihmeellistä, kuinka nopeasti saatiin seinälle uusi St:n kuva. Lieneekö niitä saapunut varastoon suurempi määrä, vai onko rehtori tuonut kotoaan toisen — se on hänen asiansa. Varmaa kuitenkin on, että turhaan sinne uusia asetetaan, sillä St. ja Aunuksen sankarit eivät koskaan sovi samoille kunniapaikoille. Toinen tai toinen pois!

Samalla mainittakoon, että kun Kuopion lyseon toverikunnan kokouksessa oli käsiteltävänä kansanliikkeeseen yhtyminen, piti koulun rehtori puheen, kieltäen jyrkästi sekä omasta että kouluhallituksen puolesta oppilaita ottamasta osaa kansanliikkeeseen. Kielto ei kuitenkaan tehonnut, sillä pian tuli järjestö perustetuksi toimintaa entistä tiiviimpänä hoitamaan. — Arvoisille pedagogeille jää vastattavaksi, onko koululaisten toiminta kansanliikkeen riveissä salaisena tai julkisena edullisempaa. Estetyksi he eivät sitä kuitenkaan saa, uskokoot tai älkööt.

Asioita seurannut.

Tuleva sota ja siviiliväestö.

Uhkaako Eurooppaa uusi sota? Milloinka sota syttyy? Näin kuulee ihmisten nykyään kyselevän varsin usein. — Mistä tämä johtuu? Aiheutuuko ihmisiin tarttunut epämääräinen levottomuuden tunne nykyään kaikkialla vallitsevasta taloudellisesta lamakaudesta, vai vaistoavatko ihmiset muuten, että jotain todellisuudesta poikkeavaa sittenkin olisi tulossa. — Onhan totta, että lukuisat epäonnistuneet kansainväliset neuvottelut eivät ole omiaan rauhoittamaan mieliä Euroopassa, samaten eivät myöskään monet julkiset ja salaiset sotilaallista laatua olevat liittosopimukset, joita viime aikoina on tehty. Lisäksi kaikkialla havaittava uuttera varustautuminen antavat käsittää, että nykyistä tilannetta ei pidetä kestävänä. — Kuka tulee olemaan se, joka heittää palavan tulitikun Euroopan ruutitynnöriin, näyttänee tulevat vuodet.

Sanotaan, että maailmansota oli leikkiä tulevan sodan rinnalla. Pitää kyllä paikkansa, että maailmansodan alkuaikoina aseistus ja sodankäyntitapa eivät olleet hyötyneet ajan tekniikasta samassa suhteessa, kuin mikä oli asian laita jo sodan loppupuolella.

Kuluneet kaksitoista vuotta ovat antaneet tilaisuuden rauhassa kehittää sodassa saatuja kokemuksia. Kaikkialla työskennellään tarmokkaasti aseistuksen ja sodankäyntimuotojen kehittämiseksi mahdollisimman suureen tehokkuuteen. — Vastustajan nujertaminen kaikilla nykyaikaisten tieteen ja tekniikan tarjoamilla apuvälineillä tulee olemaan hyökkääjän päämääränä. — Apuvälineistä astuu esiin erikoisen uhkaavana lentoase ja kaasut, jotka takaavat elävän voiman hävittämisen suojaamattomalta, hyökkäyksenalaiselta seudulta mahdollisimman täydellisesti.

Mitä vaurioita tällaiset hyökkäykset tulevat aikaansaamaan ja millä tavalla ne tulevat vaikuttamaan koko maan puolustuskuntoisuuteen, lienevät jokaiselle selviöitä.

Päätelmät, joita meillä on tehty maamme uhanalaisen aseman takia ryssän, aasialaisen raakalaiskansan, rajanaapurina ja koko maanpuolustusta tarkoittavat toimenpiteet eivät ole sopusoinnussa niinkauan, kuin meillä ei ole rintamantakaiseen kaasusuojeluun kiinnitetty kyllin vakavaa huomiota. Koska olemme varmoja siitä, että tuleva sota ei ole sotaa ainoastaan rintamalla, vaan hyökkäyksen kohteena tulee olemaan koko maa tärkeine teollisuus-, asutus-, rautatie- y.m. keskuksineen satojen kilometrien päässä varsinaisen rintaman takana, niin tuntuu käsittämättömältä, millä kevytmielisyydellä suuri osa viranomaisia jatkuvasti suhtautuu näihin kysymyksiin.

Nykyään kaasut ovat tehokkain sodankäyntiväline suojaamattomia vastaan, mutta päinvastaisessa tapauksessa, silloin kun kaasusuojelu on järjestetty, eivät edes kaasuhyökkäyksetkään saata järkyttää maan puolustuskuntoisuutta. — Kaasuja vastaan voidaan suojautua menestyksellisesti, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että suojautumismahdollisuuksiin on ajoissa perehdytty, samaten kuin siihen, mitä ja minkälaisia taistelukaasut yltensä ovat. — Siis asian tunteminen sellaisenaan on jo tärkeä osa suojelua.

Suomen Kaasusuojelujärjestö, joka työskentelee siviiliväestömme kaasusuojelun toteuttamiseksi, tulee kevään kuluessa järjestämään useita kaasusuojelukursseja kaasusuojeluneuvojien kouluttamiseksi eri puolille maata. — Järjestö on tätä tarkoitusta varten kääntynyt kirjelmillä lukuisten teollisuus- y.m. laitosten puoleen, kehoittamalla niitä lähettämään sopivia henkilöitä kyseisille kursseille. Saapuneiden vastausten ja ilmoittautumisien runsaudesta päätellen voidaan todeta, että asianomaisissa piireissä suhtaudutaan ilahduttavalla ymmärtäymyksellä tehtyyn aloitteeseen. — Järjestön saatua kurssitoimintansa kehitetyksi tarpeelliseen laajuuteen, tulee samassa suhteessa myöskin vähenemään kaasujen uhkaama vaara. — Samalla mainittakoon, että järjestön eri puolilla maata sijaitsevien kaasusuojeluosastojen toimesta on tähän mennessä pidetty useita kaasusuojelukursseja suurelle yleisölle ja näin annettu välttämättömät tiedot taistelukaasuista ja kaasusuojelusta noin 6000:lle henkilölle. — Voitanee tinkimättä sanoa, että jokaisen isänmaallisen kansalaisen velvollisuuksiin kuuluu omata tarpeelliset tiedot kaasusuojelun alkeista. Suojelutoimenpiteet sellaisenaan ovat varsin yksinkertaisia, mutta pääasia on, että ne tunnetaan. — Monesti puhutaan esim. sinappikaasun tuhoisista ominaisuuksista, mutta aniharva ryhtyy ottaman selvää, mitä sinappikaasu todellisuudessa on, millä tavalla se vaikuttaa ja millä tavalla tai selvemmin sanoen, millä yksinkertaisilla tavoilla voidaan menestyksellisesti

taistella sinappikaasun vaikutuksia vastaan. — Tämän kirjoituksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole ryhtyä selostamaan kaasusuojelun yksityiskohtia, joten tässä yhteydessä voitanee ainoastaan viitata Suomen Kaasusuojelujärjestön julkaisemaan kansantajuiseen, kaasusuojelus varsin monipuolisesti selostavaan kirjaan "Taistelukaasut ja Kaasusuojelu", josta lukija saa itselleen välttämättömät tiedot taistelukaasuista ja niiden ominaisuuksista, sekä suojautumisesta taistelukaasuja vastaan.

Jotta meillä saataisiin juurrutettua käsitys kaasusuojelun välttämättömyydestä mahdollisimman laajoihin kansalaispiireihin, niin vapaaehtoisia kaasusuojeluosastoja tulisi olla kaikilla vähänkin tärkeimmillä paikkakunnilla. Sillä kaasusuojeluosastojen työ ei rajoitu ainoastaan herätystyöhön, vaan osastojen tehtävänä on työskennellä annettujen ohjeiden mukaisesti paikallisen kaasusuojelun toteuttamiseksi. — Näissä tehtävissä osastot työskentelevät yhdessä asianomaisten sotilas-, hallinto- y.m. viranomaisten kanssa. Paikkakunnan väestön perehdyttäminen suojelustoimenpiteisiin, suojalaitteiden hankkiminen, kaasusuojelumiehistöjen kouluttaminen ja varustaminen tehtäviinsä sekä muut toimenpiteet ovat siksi laajoja ja aikaa kysyviä, että jos niitä ryhdytään toteuttamaan vasta sodan puhjetessa, niin niillä ei enää ole sanottavaa merkitystä.

Löytyy vielä runsaasti niin hyvin viranomaisia kuin yksityisiä kansalaisiakin, jotka jatkuvasti suhtautuvat kaasusuojelukysymykseen varsin yliolkaisesti. Tästä ei tosin ole näkyvämpää vaaraa rauhan aikana, mutta sodan syttyessä astuu kylmä todellisuus esiin sitä armottomampana. — Tosiasiaksi jää, että vasta sota tulee osoittamaan, mitä me olemme rauhan aikana väestömme kaasusuojelun hyväksi tehneet ja mitä jättäneet tekemättä. Kysymys koskee kuitenkin niin kalliiden arvojen joko säästämistä tai uhraamista, että jos ne sellaisenaan ajoissa valkenevat itse kullekin, niin me tulemme säästymään siltä uskomattomalta hävitykseltä, joka muuten on varmana edessämme.

Varoittakoon kaasuaseen olemassaolo jokaista isänmaallista kansalaista leväperäisyydestä, sillä laiminlyönnit ja huolimattomuus näissä asioissa maksetaan sodan tullen kymmenien ehkä satojen tuhansien kansalaistemme hengellä. — Niihin uhrauksiin meillä ei kuitenkaan ole varaa. — **Nykypolven selväjärkisten miesten vastuulle jää, että meidän suomalaista rotuamme ei tuhota — ei millään, ei kaasuillakaan.**

Kapteeni M. Parviainen.
Suomen Kaasusuojelujärjestön yliasiamies.

Aktivistin tilauksia

vastaanottaa Helsingissä herra J. JAAMALA.

Aleksanterinkatu 19 A 37, puh. 28 139. Tavattavissa 10—16.

Lehteämme koskevissa asioissa pyydetään kääntymään hänen puoleensa.

TILAUSLIPPU.

(Lähetetään osoitteella Aktivisti, Lapua)

Allekirjoittanut tilaa Aktivistin 1/1 v., 1/2 v.

Nimi: ....

Osoite: ....

Tilausmaksu 1/1 vuodelta Smk. 50:—, 1/2 v. Smk. 30:—, lähetetään mukana (mitä ei haluta, pyhitään pois).

Etelä-Pohjanmaan Pankki O.Y:n

tila tammi[illegible] 31 p:nä 1931.

KULOVESI
J. Lahtinen

Vastaavaa:

Kassa	406,827: 9[illegible]	
Ulkomaan rahaa	92,811: [illegible]	
Saatavaa muilta pankeilta	5,656,359[illegible]	
Ulkomaan kirjeenvaihtajia	568,7[illegible]	
Toisten pankkien tall. tod.	315,[illegible]	[illegible]: 14
Kotimaisia vekseleitä		[illegible]9: 25
Kassakreditiivejä		[illegible]28: 15
Lainoja		11,4[illegible],285: 30
Kotimaisia kirjeenvaihtajia		481,399: 10
Irtaimistoa		283,592:40
Pankkikiinteimistöjä		37,948: 15
Palkkoja ja kulunkeja		122,190: 95
Korkoja		483,231: 46
Eri tileja		546,731: 31
		Smk. 30,049,081: 21

Vastattavaa:

Osakepääoma	10,000,000: —
Vararahasto	31,119: 09
Voitonjakorahasto	280,071: 81
Voitto- ja tappiotili	216,470: 92
Talletuksia	16,256,290: 57
Juokseva tili	2,129,823: 02
Postilähetysvekseleitä	58,465: 90
Kotimaisia kirjeenvaihtajia	1,059,169: 50
Perittyjä vekseleitä	8,009: —
Provisioita	9,661: 40
	Smk. 30,049,081: 21

AKTIVISTI

TOIMITUS:

Vihtori Kosola (päätoimittaja). Yrjö Nikula (vastaava ja taloudenhoitaja). Vilho Viita (toimitussihteeri). Kosti Eerolainen (toimittaja). Urho J. Kivinen.

TOIMITUSKUNTA:

K. R. Kares. Iivari Koivisto. Vihtori Herttua. Kustaa Lahdensuo. Antti Isotalo. Paavo Osola. Heikki Jokilahti. Juho Ekola. O. A. Hokkanen. Juho Tala. R. von Essen. Hille Sipilä. Arvo Sihto. Martti Rantanen. K. Varpula. V. Särkijärvi. Viljo Knaapi. Arvo Lindh. Onni Porkka. Matti Similä. Heikki Alamäyry. Lauri Haikola.

Kokkola 1931. Sanomalehti Oy. Kokkolan kirjapaino.